

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Українську Помісну
Православну Церкву!

Часопис
Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 4 (53) квітень 2009 р.

ПАСХАЛЬНЕ ПОСЛАННЯ

високопреосвященнішого Михаїла, архієпископа Луцького і Волинського,
боголюбивим пастирям, чесному чернецтву та всім вірним Волинської єпархії
Української Православної Церкви Київського Патріархату

Я є воскресіння і життя; хто вірує
в Мене, якщо і помре, оживе...
(Ін. 11, 25)

Воскресіння Христове – це споконвіку світле свято для православних людей. Пасха – це свято життя, яке торжествує перемогу над смертю. Православну Церкву справедливо називають Церквою воскреслого Христа. Православ'я справді знаходить свій найвищий вираз у торжестві Воскресіння. „Смерті святкуємо умертвіння, пекла знищення, іншого, вічного життя початок...” Ці натхненні слова великого Богослужіння розкривають причину нашої радості.

Воскресіння Христове є початком загального воскресіння. Без нього і покаяння, і прощення гріхів, і боротьба з людськими вадами хоч би й мали певну вартість, зрештою, закінчувалися б нічим. Без Воскресіння вчення Христа залишалося б творінням людського розуму, вченням просто-го смертного. Ось чому святий апостол Павло говорить: „Якщо і Христос не воскрес, то й проповідь наша марна” (1 Кор. 15, 14).

Подія Воскресіння Христового дає людству нове життя, і кожна людина може бути носієм цього життя. Вона стверджує нас у вірі, що життя людське не обривається, як нитка, що воно повне глибокого змісту і значення. У Воскресінні Христовому міститься джерело всеосяжної радості, до якої причетні всі люди. Тому в пасхальних піснях свята Церква кличе нас до радості: „Радій нині і веселися, Сіоне”, бо „через Хрест прийшла радість усьому світові”.

„Радуйтеся!” (Мф. 28, 9). Це вітання було першим словом Ісуса Христа після Його Воскресіння. Воно глибоко знаменне й втішне не тільки для мироносиць, до яких перших було звернено, і не тільки для апостолів, але й для всіх християн, які нині урочисто святкують світле Воскресіння Христове.

Чому Пасхальні свята наповнюють душі віруючих живим захопленням, піднесеною духовною радістю? До Воскресіння Христового людство у величезній більшості не мало живої надії на безсмертя і воскресіння. В язичництві навіть у найбільших мудреців надія на життя після смерті була досить неясною та непевною. Воскресіння Ісуса Христа, Який переміг смерть, дає нам тверду надію на майбутнє наше воскресіння. Апостол Павло ставить наше воскресіння в залежність від Воскресіння Христового. Велику віру і віраду серед мінливостей земного життя вносить у душу християнина славне Воскресіння Спасителя. Віруючі вже самим прикладом Воскресіння Христового переконані, що з відходом нашого тіла на місце упокоєння не все закінчується. Там, на виконання обітниць Спасителя – „Я живу, і ви будете жити” (Ін. 14, 19), – віруючі встануть із праху земного і з'єднаються зі своєю душею для нового, безболісного, безтурботного, нескінченного життя у Христі і з Хрис-

Ікона «Воскресіння Господнє». Докладніше про неї – нижче

том. Тоді впевнено й радісно вони проголосять словами пророка Осії: „Смерте, де твоє жало? Пекло, де твоя перемога?” (Ос. 13, 14).

Христос воскрес! Це означає, що в Ньому ми знайшли істинного Бога. У Христі Спасителі нашому ми можемо любити свого Творця і заради Нього жити. У Своєму Воскресінні Христос відкрив перед нами вище життя і тим самим з'ясував значення життя земного. В єднанні з Христом ми стаємо учасниками безсмертя, яке визначає сенс і нашого земного буття.

Ісус Христос зруйнував створену гріхом стіну між Богом і людиною. У Своїй Особі Він показав Небесного Отця, Який розкриває людям обійми. Він говорив людям, що коротке земне життя – це сходинка до життя вічного. Господь залишив заповідь про те, що основний закон життя людства, без якого не можуть і не повинні жити на землі, – любов, любов до Бога і любов одне до одного, така, як і любов до самого себе. Закликаючи нас до смиренності, Ісус Христос

у Своїй Особі явив нам взірць довершеності й краси. Народжений на землі і воскреслий із мертвих Господь для того й приходив, щоб „кожен, хто вірує в Нього, не загинув, але мав життя вічне” (Ін. 3, 15).

Благодатна сила пасхальних богослужінь і святої Пасхи виявляється в тому, що вона навіть без особливих зусиль, без подвигів проникає в серце християнина, іноді навіть немов проти його волі. „Ті, що постилися, і ті, що не постилися, святкуйте вкупі, завзяті і ліниві, шануйте день!” – вигукує св. Іоанн Золотоустий. І справді, чим, як не благодатним впливом з Неба, можна пояснити, що у ці пасхальні дні несподівано для нас самих наше серце раптом звільняється від давньої, прихованої ворожнечі, від ненависті і ремствувань, що душа сповнюється бажанням приголубити своїх ближніх, утішити засмучених, допомогти стражденим.

Воскресіння Христове є нашим власним воскресінням. Для християнина вічність починається на землі і продовжується на Небі. Вона відкривається нам тоді, коли ми відчиняємо двері нашого серця Ісусові Христу як нашому Господеві і Спасителю, коли входимо з Ним в особисте спілкування у молитві, у читанні Священного Писання, коли найтіснішим чином з'єднуємося з Ним у Таїнстві святої Євхаристії, коли служимо з християнською любов'ю нашим ближнім, нашому народові.

Святкуючи Пасху Христову, будемо ж не тільки в ці урочисті дні, а й в усі дні нашого життя свято берегти у розумі й серці пасхальну радість і свої почуття, помисли та дії співвідносити із нею.

Дорогі брати і сестри! В цей урочистий великодній час від усієї душі вітаю вас зі святом Воскресіння Христового. Зичу вам родинного щастя, доброго здоров'я і всього того, що кожен мріє отримати як дар від воскреслого Христа. Щиро поздоровляю голову Волинської обласної державної адміністрації Миколу Романюка, голову Волинської обласної ради Анатолія Грицюка, луцького міського голову Богдана Шибю, голів районних державних адміністрацій, міських і селищних рад зі святом Пасхи Христової та молитовно бажаю благословення Божого, мудрості й терпіння у служінні Богові і своєму народові.

Господь Ісус Христос нехай береже нас у мирі, єдності та любові і благословить наш український народ.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа нехай буде з усіма вами.

Христос воскрес! Воїстину воскрес!

З ласки Божої

+ *Михайло*

архієпископ Луцький і Волинський

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

Образ «Воскресіння Господнє». XVIII ст. Походить із храму с. Перванчє Горохівського району. Матеріал: дерево (липа), левкас, темпера, олія. Змішана техніка живопису. Частково реставрована 1996 року авторкою цих рядків: реконструйовано в загальних обрисах утрачене зображення середнього воїна.

Ікона, яку 1981 року передано до обласного краєзнавчого музею, раніше була складовою празничного ряду іконостасу. Її композиція побудована за певною схемою. Посередині зображено Ісуса Христа з тонким древком прапора в руці, що завершується хрестом. Силует постаті з піднятою правою

рукою і древко утворюють латинську букву V, що означає «victoria» – перемога.

Постать Спасителя на тлі неба вписується в коло, утворене відповідним розміщенням хмар довкола Нього. На це коло накладається інше, яке утворюють силует червоного плаща Ісуса і прапора, що дугоподібно розвівається справа. Замикається коло на німбі Христа.

У нижній частині образу уявну дугу утворюють фігури трьох воїнів, підкреслену розміщенням їхніх рук. Ця дуга співзвучна з розміщенням хмар. Плавню вигнуту постать Спасителя, Який воскрес, підкреслено горизонтальною лінією гробу. Це звучить як утвердження перемоги вічного життя над смертю.

Доцентровий рух, присутній в іконі, виражає вічність, цільність, закінченість і довершеність, він осмислений молитовно-містичним досвідом Православної Церкви.

Колірна гама ікони «Воскресіння Господнє» поєднує жовто-вохристі відтінки з синіми і світло-червоними. Їх вибрано художником не випадково: вони співзвучні темі Воскресіння, яка містить сенс християнського життя.

Лик Ісуса Христа умиростворений, голова нахилена вліво й утворює з Його постаттю м'яку зігнуту лінію, якій вторять складки червоного плаща. Все це передає відчуття руху вгору, куди показує права рука Спасителя.

У нижній частині бачимо воїнів з похиленими списами, які, шоковані видовищем, прикрилися щитами.

Іконі притаманна досконалість гармонії. Видимими художніми засобами вона розмикає круг видимого і вводить людину у світ вічності.

Образ має багато спільних рис із відомими творами геніального волинського іконописця ієромонаха Білостоцького монастиря кін. XVII–XVIII ст. Йова Кондзелевича. Не виключено, що належить його пензлю.

Лариса ОБУХОВИЧ,
художниця-реставраторка
обласного краєзнавчого музею

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, почина-

ючи з будь-якого місяця. Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 10 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відомостей», оперативні церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavja.lutsk.ua

ХРОНІКА

Візит на Волинь

7–9 березня на запрошення архієпископа Луцького і Волинського Михаїла у нашій єпархії перебував єпископ Кіровоградський і Голованівський Марк (Левків). Тут, на Волині, преосвященний здобув богословську освіту, був намісником Миколаївського монастиря у Жидичині.

Обидва владика відслужили кілька відправ у кафедральному соборі. На недільній Літургії єпископ Марк подякував волинцям за духовну атмосферу, в якій він зростає як монах і священник, попросив молитися за нього та ввірену йому кировоградську православну спільноту, щоб Господь благословив духовне зростання мешканцям Придніпров'я.

У консисторії

9 березня канцлер протоієрей Микола Цап відзначив своє сорокаріччя (яке випало на перший тиждень Великого посту). Із цієї нагоди до Луцька приїхали усі отці декани. Вони, інші священнослужителі відправили Божественну Літургію ранішеосвячених Дарів у кафедральному Троїцькому соборі, молячись за здоров'я і благоденство ювілара.

Щороку священники Волинської єпархії здають звіти архієрею. Але цьогорічний їх прийом, що проходив із 10 по 20 березня по деканатах, був особливим. Окрім звичайного звітування, коли береться до уваги і богослужбова, і просвітницька, і господарська діяльність, священники, а також дякони, склали іспит. Комісія, до якої входили архієпископ Луцький і Волинський Михаїл, канцлер протоієрей Микола Цап і викладач Волинської духовної семінарії кандидат богословських наук Василь Лозовицький, перевірила, як знає духовенство Історико-канонічну декларацію «Київський Патріархат – Помісна Українська Православна Церква» (прийнята Архидієрейським Собором 19 квітня 2007 року), історію українського Православ'я, а також як уміє сказати проповідь на задану цитату із Біблії.

Під час звітних зібрань владика також цікавився, чи належно в парафії ведуть документацію, чи наявні у храмах засоби пожежогасіння, наголював, що в кожній церкві має бути повний комплект богослужбової літератури.

Проведення іспиту священнослужителів єпархії – почин архієпископа Михаїла. Він має намір проводити екзамінування щороку. Тож душпастирі матимуть добру нагоду постійно «підвищувати кваліфікацію», повторювати колись здобуті в духовних навчальних закладах знання з різних богословських предметів, що, безумовно, сприятиме поліпшенню їхнього і духовного, й інтелектуального рівня.

Шевченко і патріотична гордина

10 березня, у чергову річницю кончини приснопам'ятного раба Божого Тараса, до монумента Шевченкові у центрі Луцька прийшло чимало людей, щоб «пом'янути незлим тихим словом». Тобто помолитися Господеві за прощення його гріхів й оселення в Царстві Небесному. Панахиду очолив архієпископ Луцький і Волинський Михаїл. До Богослужіння долучився також представник УГКЦ єпископ Йосафат.

Владика Михаїл у проповіді наголосив, що зовнішній вияв шани до Кобзаря повинен підкріплюватися внутрішніми змінами у розсвареному українстві. Бо якщо кожен бачить себе більшим патріотом, ніж інші, й поборює тих інших, то в результаті страждає вся українська справа. Високопреосвященний сказав: «Можливо не бути війни, але така боротьба за мир, що каменя на камені не лишиться. І може бути така розбудова незалежності, що ніякий ворог України гіршого не придумає. Те, що нині коїться між па-

ВАРТО ЗНАТИ

СПІЛКУЮЧИСЬ
ІЗ ЖУРНАЛІСТАМИ

Єпархія у 2008-му

На прес-конференції, яка відбулася 18 березня в нижньому храмі кафедрального собору Святої Трійці, архієпископ Луцький і Волинський Михаїл розповів представникам ЗМІ про діяльність нашої єпархії минулого року. Було зазначено, що 2008 рік для Київського Патріархату на Волині став черговим роком росту. Правлячий архієрей, консисторія (управління єпархії), монастирі, деканати, духовні навчальні заклади, парафії, братства плідно діяли, розвиваючи духовність краю та беручи участь у його громадському житті.

Зокрема, у 2008-му:

– розпочали пастирське служіння 15 нововисвячених священнослужителів, більшість із яких – випускники Волинської духовної семінарії;

– утворилися 8 нових парафій, освячено 8 новозбудованих храмів, розпочато будівництво ще 5-х;

– єпархія належно відзначила 900-ліття Михайлівського Золотоверхого монастиря та 1020-річчя хрещення Київської Русі-України. На загальноукраїнських урочистостях у столиці наша делегація була однією з найбільших (у Патріаршій Літургії взяли участь близько 150 священнослужителів та 600 мирян);

– понад 8 500 вірних за сприяння паломницької служби єпархії здійснили прощі до різних святинь України, відбулися 4 богослужіння на Святу Землю;

– звершено перший у Київському Патріархаті чернечий постриг у велику схиму. Найсுவорішу монашу обітницю прийняв ієромонах Павел (Перванчук), насельник Замкового монастиря Архангелів у Луцьку.

Станом на 31 грудня 2008 року Волинська єпархія Української Православної Церкви Київського Патріархату нараховувала: 326 парафій, об'єднаних у 22 деканати, 284 священнослужителів, 4 монастирі, 2 братства.

Поменше політики!

Чи не планується другий Волинський церковно-громадський форум «За єдину Помісну Українську Православну Церкву» (перший відбувся 2007 року) або подібний масштабний захід? Про це запитали архієпископа під час прес-конференції. Владика відповів: «Нинішній рік проходимо, вче-

Чудовий початок

28 березня в Національному університеті «Острозька академія» відбувся Перший всеукраїнський турнір юних знавців Біблії. Змагались у знанні Божого Слова прибули близько 50 школярів. Кожному було дано 50 питань у вигляді тестів, поділених за складністю відповідно до віку конкурсантів. Наприклад, п'ятикласники повинні були відповісти: «Хто був батьком Ноя?», «Що означає ім'я Мойсей?» Годі й казати про питання для старшокласників!

Окрім того, учасники турніру протягом години мали написати есе на біблійну тему. Ось слова із твору нашої землячки Ірини Думіч: «Біблія допомагає мені вірити у Господа. Я ніколи Його не бачила і не зможу доторкнутися до поли Його одягу. Але я відчуваю лагідну і всемогутню Божу руку у скрутних ситуаціях... Мені важко боротися з гріхом, але я покладаюся на Господа, вивчаю Святе Письмо і шукаю відповіді, віддаю себе та все своє життя у Його руки».

Лучани за результатами турніру виявилися найкращими. Ірина Думіч, десятикласниця із загальноосвітньої школи № 17, яка відвідує Центр християнського виховання дітей і молоді, виборола перше місце. Другою була Іванна Якімчук, п'ятикласниця з гімназії № 18, яка ходить до недільної православної школи при храмі Мучениці Віри, Надії, Любові та Софії, що діє у Луцькому біотехнічному інституті. Антон Прокопчук, п'ятикласник із ЗОШ № 23, теж учень цього

виду, у передвиборчій боротьбі. У цій атмосфері будь-які згадані заходи неминуче сприйматимуться в політичному контексті. Тому цього року ми утримаємося від них. Ми просто працюватимемо над втіленням цієї ідеї щоденною працею. І взагалі, що менше політики в церковному житті, тим краще».

Сміття з Церкви – на сторінки газет?

Прес-конференція, вичерпавши порядок денний, переросла у неформальне спілкування. Серед багатьох запитань високопреосвященному поставили таке: «Чи варто описувати у ЗМІ факти аморальної поведінки священнослужителів?»

На це архієрей відповів: «Священнослужителі мають бути зразком поведінки. Але буде помилковим занадто ідеалізувати їх: це теж люди, які вчиняють гріхи. У той же час де б священник не був, він завжди на виду. По ньому судять про всю Церкву, не розбираючись, до якого Патріархату він належить. Психологія ж обивателя така: якщо мирянин зайшов у ресторани і гульбанув усю ніч, то байдуже, а якщо отець удень зайшов поїсти (наприклад, у дорозі), то вже пальцем показують. Тому переконаний: журналістам не треба ганятися за смаженим, бо цим вони лише завдають шкоди Церкві, а значить і своїй вірі, власним ідеалам. За добрий стан Божої спільноти всі ми відповідальні – і священники, і віряни. Тож перш ніж дорікати душпастирєві, погляньте кожен на себе: а який я мирянин?»

Владика визнав, що в середовищі священнослужителів бувають прикрі явища. Церква має засоби для внутрішнього самоочищення, хоча, відверто кажучи, не завжди цей процес простий. Наприклад, коли священник серйозно згрішив, то трапляється такий парадокс: менша частина парафії вимагає знати його, а більша – виправдує.

«Підсумовуючи, скажу ще раз: ми всі – священнослужителі, миряни – маємо добре виконувати свої обов'язки в Церкві, спільно піклуватися про її моральний стан і не шукати лише вигоди, наприклад, у вигляді гонару за сенсаційний матеріал про гріхопадіння душпастиря», – підкреслив архієпископ.

Віктор ГРЕБЕНЮК

Наталія Ротченкова та її вихованці з організатором турніру доктором педагогічних наук, професором Василем Жуковським

духовного закладу, одержав грамоту організаторів. Кожному з них було подаровано комплект із дев'яти книг.

Усі троє конкурсантів з Волині – це юні парафіїни Київського Патріархату. Більш того, усі вони – вихованці паніматки Наталії Ротченкової, яка викладає християнську етику в загальноосвітній школі № 17 та трудиться у згаданих духовних навчальних закладах.

Віктор ГРЕБЕНЮК

тріотичними силами, є нічим іншим як гординою патріотів. А „гордим Бог протривиться“, як сказано у Святому Письмі. Якщо вже ми любимо Шевченка, то вчинимо за його словом: „Обніміться ж, брати мої. Молю вас, благодаю!“»

Такі ж поминальні богослужіння відбулися в інших містах і селах нашого краю. Зокрема, панахиду в парку «Слов'янський» у Володимирі відправили настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. П'ятидні і Рівноапостольної княгині Ольги в с. Хрипаличі протоієрей Микола Гінаило та місцевого духовенства.

У капеланській службі

12 березня у Волинському інституті ім. В. Липинського МАУП уперше відбувся круглий стіл «Капеланська служіння в навчальних закладах – основа духовного виховання нації». У ньому взяли участь старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкорований, капелани: Волинського національного університету ім. Лесі Українки – протоієрей Михайло Бучак, Інституту ім. В. Липинського – протоієрей Віктор Михалевич, Луцького біотехнічного інституту – священник Андрій Ротченков, технікуму Національного університету харчових технологій – протоієрей Василь Клочак. Окрім отців капеланів, які здійснюють душпастирську опіку в навчальних закладах Луцька, на захід було запрошено проректорів (заступників директорів) з виховної роботи, представників студентського самоврядування.

Після зацікавленої розмови учасники круглого столу ухвалили перелік спільних заходів, пов'язаних із духовним вихованням студентів, який запропонували усім вузам Луцька. Серед них – благодійні акції на православні свята, паломництва, тематичні зустрічі з капеланами, християнські молодіжні табори, школи християнського подружжя тощо.

Серед присутніх представників тих вишів, де ще нема капеланів, лунало бажання, аби і їхні заклади були охоплені цією формою душпастирської опіки та благовістя.

17 березня архієпископ Михаїл освятив перші ікони для храму Святої Софії – Премудрості Божої, який улітку розпочнуть будувати у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки (ВНУ). Сайт цього навчального закладу Vdu.edu.ua повідомляє, що освяченням нових образів – Премудрості Божої та святителя Миколая Чудотворця – розпочалося чергове засідання ректорату. У Богослужінні взяли участь капелан університету протоієрей Михайло Бучак, вихованці Волинської духовної семінарії, керівництво ВНУ.

У володимирських деканатах

12 березня у Володимирі в об'єднаному військовому комісаріаті відбулася регіональна нарада представників військово-комісаріатів і силових структур за участю військового комісара області, представників відділів міліції, Служби безпеки, прокуратури та призовних комісій щодо весняного призову до Збройних сил України.

З благословення архієпископа Михаїла у нараді взяв участь протоієрей Микола Гінаило. Він, зокрема, сказав: «Ратна справа настільки складна і важлива, що Церква постійно, під час кожної Божественної Літургії молиться за владу і військо. Бажаю ж українським військовикам, щоб тільки у навчаннях відточувалась їхня бойова майстерність, а християнське милосердя панувало у військовому середовищі».

22 березня, у Хрестопоклонну неділю, у Володимирському соборі Різдва Христового уперше було відправлено Пасії та Страсний хресний хід за новоукладеним чином, а також здійснено постриг у

Закінчення на 4 стор.

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

Запитання

Що означає той антидór, який священники освячують на Пасху і роздають тієї неділі? Чи можна його їсти і що взагалі з ним робити?

Відповідає

кандидат богословських наук
Василь Лозовицький

Антидор (грецькою – «замість дару») – це чотири крайні частини просфори (невеликого круглого хлібця), середина якої під час Служби Божої невидимим, містичним чином стає Тілом Христовим. Укінці Літургії антидор роздається вірним.

Виникнення цього звичаю відносять до тієї епохи, коли зникла першопочаткова практика причастя всіх присутніх під час Літургії. Перше свідчення такого роду знаходимо у правилах Камнетського собору в Галлії (VII ст.). У Східній Християнській Церкві згадки про антидор з'являються не раніше XI ст. («Пояснення на Літургію» Германа Константинопольського). Антидор повинен бути спожитий у церкві.

Іноклі слово «антидор» плутають із іншим – «артосом». Артос (грецькою – «квасний хліб») освячують у перший день свята

Господнього Воскресіння. На ньому прийнято зображати знамення перемоги Христа над смертю – Хрест, образ Воскресіння Христового, текст пасхального піснеспіву «Христос воскрес із мертвих, смерть смерті подолав...»

Історично використання артоса виникло як наслідування апостолів. Вони, оскільки звикли споживати трапезу разом із Господом, і після Його Вознесіння на Небо відклали частину хліба для Нього і так уявляли Його присутність. Кожен раз, готувати цю особливу трапезу, найпочесніше місце за столом залишали для невидимо присутнього Ісуса і клали на це місце хліб.

З артосом поєднується і давнє церковне передання про те, що апостоли залишали за столом частину хліба – долю Пречистої Матері Господньої – для нагадування про постійне спілкування з Нею і після трапези благоговійно ділили цю частку між собою. У монастирях цей звичай має назву Чин про Панагію, тобто спомин про Всесвятую Матір Господа.

Зі слів молитви на освячення артоса дізнаємось про його нишнє призначення та необхідність уживати цю особливу їжу: «Споглянь на хліб цей, і благослови, і освяти його... А нас, що приносимо його, й цілуємо та споживаємо, учасниками Твого небесного благословення сотвори, і всяку хворість, і недуги від нас Твоєю силою віджени, здоров'я всім подаючи».

Під час освячення і далі протягом Світлого тижня (першого після Пасхи) артос стоїть на спеціальному столику (аналoї) перед іконостасом, обноситься під час хресних ходів навколо церкви, а в суботу Світлого тижня розділяється і роздається віруючим як особлива святиня. Причому читається спеціальна молитва на роздрібнення артоса. У ній, зокрема, є такі слова: «Господи Ісусе Христе, Боже наш, Хлібе ангельський, Хлібе життя вічного, що з Неба зійшов і наситив нас у пресвітлі ці дні духовною поживою Твоїх Божественних благодійнь заради спасенного Воскресіння Твого!.. Як благословив Ти п'ять хлібів у пустелі, так і тепер благослови хліб цей, щоб усі, хто споживатиме його, сподобилися від Тебе тілесного й духовного благословення і здоров'я...»

Отож, артос можна й треба з побожністю зберігати, споживати протягом року за різних життєвих потреб і обставин, згадуючи про невидиму присутність Христа, і твердо вірити, що Він через цей святий хліб зціляє недуги душі й тіла.

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Надсилайте їх до редакції на адресу: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1 або телефонуйте – (0332) 72-21-82.

ПАЛОМНИЦТВА

СІНАЙСЬКИЙ ПРОРИВ

26 березня прочани Волинської єпархії Київського Патріархату вперше здійснили сходження на гору Синай (Єгипет). За переданням, це тут Господь дав Мойсеєві кам'яні скрижалі з викарбуваними 10-ма Заповідями. Підйом на верхів'я проведено під час чергової прощі на Святу Землю, що тривала з 25 по 31 березня. Він увінчався встановленням на вершині стягів – українського державного та єпархіального.

Гора Синай – це частина Синайського півострова, що виступає в Червоне море. Вершина, на яку щодня сходять тисячі прочан, називається Джебель-Муза, тобто арабською – Гора Мойсея. Це другий за висотою пік півострова (2 285 метрів). Він на 224 метри вищий за нашу Говерлу.

– так звана Верблюжа стежка, завширшки приблизно три метри, яка то серпантинном в'ється вгору, то вирівнюється. Її протяжність 6 кілометрів. Підніматися можна на верблюдах або мулах, дуже схожих на ослив. Їх пропонують араби-бедуїни, які чекають на вас упродовж сходження. Уздовж

Вершина синайської гори, куди піднялися волинські прочани

На вершині гори Синай

Як і інші туристи й паломники, воляни розпочали сходження на Синай о пів на другу ночі, адже дорога на вершину довга і не легка. Щоби вийти на неї, перед тим треба добре відпочити, набратися сил. А ще мати велику віру – про це стверджують багато тих, хто зміг вийти на гору Мойсея. Групи наших священнослужителів і мирян очолили архієпископи Луцький і Волинський Михаїл та Миколаївський і Богоявленський Володимир.

Владика Михаїл назвав сходження на Синай фізичним і духовним подвигом, а стею туди – як таку, що веде на зустріч із Богом, віддаленням від світу земного і єднанням зі світом небесним.

На вершину тягнуться дві дороги. Одна

верблюжої дороги бедуїни, які населяють цю місцевість, розташували кілька пунктів перепочинку. Там можна купити води, попити гарячого чаю чи кави. У пунктах перепочинку волинські паломники читали уривки з Біблії про Синай.

Інший шлях – так звана Дорога покаяння. Це три тисячі сходинок, прорубаних у скелі монахами. Вона значно коротша, проте крута. Нею частіше сходять униз, бо підніматись особливо важко. Але для головної координаторки паломницької служби єпархії Лариси Савчук та ще кількох воляниан і ця путь угору виявилася поспільною.

Обидва шляхи сходяться перед кілометровим крутосхилом, на якому ще близько 700 сходинок. Їх здолати можна тільки

пішки, тварини вище не піднімуться.

Після зустрічі сонця на вершині Синаю духовенство відслужило молебень – перше Богослужіння на цьому святому місці, відправлене українською мовою представниками УПЦ Київського Патріархату. Молилися за подолання у світі духовної та економічної кризи, за Україну і Волинь, за об'єднання православних українців у єдину Помісну Українську Православну Церкву, за рідних, друзів і за ворогів. Також з уст прочан пролунав Державний Гімн нашої країни і неофіційний гімн рідного краю «Волинь моя».

До речі, місцеві мешканці дивувалися, що разом зі священниками й вірянами на гору піднялися архієпископи Михаїл і Во-

лодимир, бо зазвичай архієреї, які очолюють паломництва, залишаються біля підніжжя Синаю у монастирі Великомучениці Катерини.

Як і в попередніх поїздках до Святої Землі, волянианці відвідали місця, пов'язані з земним життям Спасителя, служили Божественну Літургію та численні молебні. У Єрусалимі богомільці пройшли останню скорботну дорогою Сина Божого, відправили Страсний хресний хід. Ця служба звершувалася за однойменною книжкою, яка нещодавно вийшла у єпархіальному видавництві «Ключі».

Андрій ГНАТЮК
Світлина з архіву Оксани САВКО

Краєвид із верхів'я Синаю

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на 2 стор.

малу схиму рясофорної черниці Тетяни (Заруденець) з ім'ям Анастасія, яка є насельницею місцевого монастиря.

Очолив Богослужіння архієпископ Михайлі, до молитви долучилися міський декан протоієрей Юрій Пилипець, районний – протоієрей Євген Шевчук, настоятель собору протоієрей Микола Удуд, численне духовенство, настоятелька обителі Різдва Христового ігуменя Марія (Гнатенко), багато мирян. Із Ковельського районного деканату прибули віряни парафій Архістратиґа Михайла в с. Воля Ковельська і Різдва Богородиці в с. Білін на чолі зі священником Володимиром Удудом.

«Хрест як символ нашої віри супроводжує християнина постійно, – сказав у проповіді високопреосвященний. – Він на банях церков, на перехрестях, на Святому Письмі, на наших грудях, ми накладасмо хрестне знамення... І трапляється, що від частого використання хреста призабувається його високе значення, переходить у повсякденну звичку, в елемент побуту. Але нині, у Великий піст, припадимо до хреста з усвідомленням смертної жертви Сина Божого за кожного з нас. Учинімо собі кожен іспит сумління й змінимо спосіб свого життя, бо це до кожного з нас промовляє Спаситель: „Іди і більше не гріши“».

У кафедральному соборі

Боротьба закарпатських українців за незалежність від чеських і угорських поневолювачів напередодні Другої світової війни – коротка, але яскрава сторінка нашої історії. На Закарпатті, або ж Карпатській Русі, з листопада 1938 року діяла Організація народної оборони «Карпатська Січ». Коли ж 15 березня 1939 року ця частина тодішньої Чехо-Словаччини проголосила незалежність, «Карпатська Січ» стала національною армією. За декілька днів більшість Карпатської Русі при потурани гітлерівської Німеччини була окупована угорською воєнною. Українське військо, що налічувало близько двох тисяч бійців, загинуло в боях із чехами й угорцями (у гірських районах збройний опір тривав до кінця травня). У «Карпатській Січі», відгукнувшись на клич ОУН боронити Закарпаття, крім місцевих українців билися й хлопці з інших країв, зокрема з Волині.

Цього року минає сімдесят літ із часу тих подій. Тож 15 березня декан луцького кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Микола Нецкар у нижньому храмі цього Божого дому відправив панахиду по борцях за волю Карпатської України. Були присутні члени Братства ветеранів ОУН-УПА Волинського краю ім. Полковника Кліма Савура, інші небадуджі лучани. У проповіді священник нагадав про ті буремні події та закликав не вгапати молитов по тих, хто поклав своє життя за свободу нашої Вітчизни.

27 березня о. Микола разом із іншими священнослужителями освятив гематологічне відділення в обласній клінічній лікарні, відкриття якого відбулося цього дня. У Богослужінні взяли участь голова облдержадміністрації Микола Романюк, заступник голови облради Борис Загрева, головний лікар Іван Сидор, медпрацівники, представники громадськості та ЗМІ.

П'ять років тому

16 березня 2004 року спочив у Бозі митрополит Луцький і Волинський Яків (Панчук) – ієрарх, який свого часу доклав дуже багато зусиль для утвердження Київського Патріархату. З нагоди 5-річчя упокоєння владики Якова 16 березня 2009 року архієпископ Луцький і Волинський Михайлі відправив заупокійну літію на могилі митрополита, що біля кафедрального собору Святої Трійці. У Богослужінні взяли участь канцлер

ПРОВІТА

У ДУХОВНІЙ ШКОЛІ

Земля місіонерів

26 березня у нашій семінарії (ВДС) відбулася презентація книги її ректора протоієрея Ігоря Швеця «Діяльність українських православних місіонерів у XVIII столітті». У ній йдеться про християнізацію народів Поволжя, Сибіру та Китаю єпископами, ченцями і мирянами – вихідцями з України. Цю монографію автор, кандидат богословських наук, створив на основі своєї дисертації. Але написано книжку не строго академічним стилем, що міг би нав'ювати нудьгу, а доволі жваво, захопливо, що, разом з тим, не шкодить науковості дослідження.

XVIII століття – час великих випробувань для Російської Православної Церкви: вона остаточно перетворилася на частину державного механізму. Проте ця епоха потребувала багатьох працівників для євангелізації земель, загарбаних імперією. І внесок українців у цій справі чи не найбільший. У передмові історик-архівіст Володимир Рожко пише: «Московське духовенство через низький рівень духовної освіти не могло виконати таких завдань, як навернення поган до християнської православної віри – це було йому не під силу, тому московські царі й послали українських єпископів і духовенство на ці широчезні завойовані простори сіяти світло віри Христової ... а також до Китаю, що не входив до складу Московської імперії».

Автор монографії опрацював численні, в тому числі рідкісні, джерела, тож книга стала справжнім явищем і зацікавить багатьох. Але історія цінна ще й тим, що повинна бути вчителькою життя. Кандидат богослів'я священник Віталій Лотоцький, один із викладачів Волинської семінарії, які взяли участь у презентації, сказав: «Місіонери з України могли просвічувати інші народи, бо самі були високодуховними. Нині ж ми також маємо місію євангелізаторів, уже на своїй землі. Тож повинні уподібнюватись тим подвижникам Благодестя».

Учасниками презентації також були: проректор із навчальної роботи кандидат богослів'я Василь Лозовицький, проректор із виховної роботи протоієрей Іван Семенюк, кандидати богословських наук протоієрей Іван Швець, викладач Рівненської семінарії Сергій Колот, секретар ВДС протоієрей Ігор Скиба, викладач ВДС священник Микола Цап'юк (аспірант Київської православної богословської академії), директорка обласної наукової універсальної бібліотеки ім. Олени Пчілки Людмила Стасюк.

Книгу видано коштами Інституту дослідів Волині у Вінніпезі (Канада) за сприяння його дійсного члена і представника в Україні Володимира Рожка.

«Поява святих – результат подвигу Христа»

Ці слова Патріарха Філарета стали лейтмотивом наукової конференції «Святий Афанасій, ігумен Берестейський – мученик за віру православну», що відбулася цього ж дня у семінарії.

Преподобно-мученик належить до сонму волинських святих, які є покровителями цього навчального закладу. Минулого року Церква відзначала 360-ліття його відходу у вічні оселі.

Доповіди виголосили вихованці ВДС Антон Береза, Василь Галайко, Ростислав Гронець, Микола Качмар, Богдан Лашенко, Василь Прус. Вони висвітлили питання святості й мучеництва у християнській традиції, а також життя і діяльність ігумена Берестейського монастиря.

Почесний гість із Київської епархії кандидат богослів'я протоієрей Іван Швець наголосив, що святі мученики є прикладом благочестя і духовного подвигу для кожного християнина.

У заключному слові ректор ВДС кандидат богословських наук протоієрей Ігор Швець зазначив, що подібного роду заходи є корисними і важливими, тому що підносять рівень навчального закладу і духовність його вихованців. Також ректор висловив надію, що конференції з ширшим колом учасників будуть проводитися частіше.

Віктор ГРЕБЕНЮК
Світлина Павла ВЕДМЕДЕНКА

До кризи – по-православному

Нині про світову фінансово-економічну кризу дуже багато говориться, чимало переривають. Церква ж навчає, що її передумовою є насамперед криза духовна, надмірне бажання багатьох сучасників матеріального збагачення і забуття цінностей вічних. А їх, як сказано в Біблії, «злодії не підкопують і не крадуть» (Мф. 6:19). Матеріальні статки додадуться, якщо будемо прагнути насамперед «Царства Божого і правди його» (Мф. 6:33).

Як ми повідомляли, відгукуючись на цю животрепетну проблему – світову кризу, що боляче вдаряє по багатьох наших співвітчизниках, у епархії складено відповідну молитву. Її за благословінням архієпископа Михайлі вже кілька місяців додають на Літургії – у тих місцях, що передбачені для додаткових прохань, – в усіх церквах епархії. Нагадуємо текст молитви, яку владики благословив возносити до Всевишнього і вдома:

«Щоб Господь відвернув Свій праведний гнів від України в час зневіри, духовної немочі та матеріальної скрути, щоб дарував

усім нам – і керманцям держави, і народові – смиренну мудрість, єдність, братолюбство, стійкість у православної вірі, терпеливість, щоб ми провадили побожне, праведне життя, Господу помолимося».

«Антикризовою молитвою» зацікавилися місцеві та всеукраїнські засоби масової інформації – телеканали СТБ, УТ-1 тощо.

Варто зазначити, що високопреосвященний Михайлі не лише дав благословення, а й окреслив основні думки, які мають бути стисло викладені в цій молитві, її червоною ниткою. Співавтором цих рядків є Віктор Гребенюк – літературний редактор епархіальних прес-служби, газети і видавничого відділу «Ключі». Шанувальники духовної літератури знають його прозу, поезію і драматургію, підписану ім'ям Брат Віктор. Це не перша спроба письменника у написанні богослужбових текстів. Із благословення церковної влади у храмах звучать його поетичні римовані Акафіст Богородиці Холмської (є й переклад на англійську) і Молитва до волинських святих (є переклад на французьку й німецьку).

протоієрей Микола Цап, обласний декан протоієрей Іван Семенюк, декан Троїцького собору протоієрей Микола Нецкар, старший капелан епархії протоієрей Олександр Безкоровайний, інші священнослужителі, викладачі та вихованці місцевої духовної семінарії, парафіяни, родичі небіжчика.

У Нововолинському деканаті

17 березня архієпископ Михайлі побував на будівництві шахти № 10 «Нововолинська» (спорудження розпочато в квітні 1989 року) і зустрівся з директором державного підприємства «Дирекція по будівництву об'єктів» Віктором Дуком, заступником директора передпускової дирекції шахти Ігорем Дрючаном, генеральним підрядником по об'єктах поверхні головою правління ВАР «Укрзахідвуглебуд» Олегом Мандриком, генеральним підрядником по гірничих роботах начальником ШПУ-3 ВАР «Трест Луганьшахтопроходка» Володимиром Пироговим та іншими учасниками спорудження шахти.

Як повідомила епархіальній пресслужбі Людмила Терновик, владику оглянув будівельний майданчик, відзначивши сучасні технології. Особливу увагу високопреосвященний звернув на ті об'єкти, що забезпечують побутові, санітарно-гігієнічні умови, охорону праці, адже заплановано, що тут трудитимуться близько 1 500 гірників.

Під час спілкування архієрей відповів на запитання учасників будівництва, зокрема щодо об'єднання українського Православ'я, і, поблаговисловивши присутніх на плідну працю, подарував ікону Тасмної вечери.

На честь видатного мецената

17 березня в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Олени Пчілки відбулась конференція та літературно-музична композиція до 370-ліття гетьмана Івана Мазепи. Щоправда, рік народження цього видатного діяча вітчизняної історії точно не відомий. Але Священний Синод Київського Патріархату ухвалив відзначати цього року пам'ять Мазепи – славетного мецената нашої Церкви, бо є цілком певним фактом, що саме на цей рік припадає 300-ліття його упокоєння. Тож участь в заході, окрім викладачів і студентів світських навчальних закладів, узяли луцький районний декан протоієрей Віктор Пушко, вихованці Волинської духовної семінарії та її хор (регент Святослав Секлій).

У виступі о. Віктор, поміж іншим, розповів про універсал, яким гетьман проголосив себе опікуном Київської митрополії, та фальшиву анафему, яку наклало Російське Православ'я на І. Мазепу за наказом Петра Першого з політичних мотивів.

У Луцькому міському деканаті

29 березня на луцькому меморіалі перед пам'ятником депортованим українцям із Холмщини, Підляшшя, Надсянн, Лемківщини й Бойківщини рада Волинського товариства «Холмщина» провела віче скорботи з приводу 65-річчя масового спалення українських сіл на Забужжі польськими шовіністами.

На початку віча настоятель парафії Холмської ікони Божої Матері в Луцьку священник Михайло Онищук відслужив заупокійну літію. Потому виступив голова Товариства Микола Онуфрійчук, який поновив у пам'яті присутніх кілька трагічних сторінок цих найзахідніших гілок нашого народу. Мали слово також міський голова Богдан Шибя, заступник голови облдержадміністрації Святослав Кравчук, радник голови облради Володимир Банада, які зробили наголос на ролі державної влади у відновленні національної пам'яті українства.

Віктор ГРЕБЕНЮК, прот. Віталій СОБКО

СТЕЖИНКА ДО ХРАМУ

ОПОВІДАННЯ

Одна матір мала двох доньок. Надходив Великдень. Старша донька Віра з нетерпінням чекала цього свята. Вона була заздрісною дівчиною і найбільше заздрила своїй меншій сестрі Марійці. Річ у тім, що Марійці все вдавалося значно легше, ніж Вірі: навчання, гарна поведінка, добрі вчинки. Марійка майже завжди мала хороший настрій, часто вигадувала щось веселе, над чим навіть дорослі сміялися. Віра була зовсім іншою. Їй було важко завоювати симпатії, та й знання їй важко давалися. Але старшій сестрі також хо-

ПОДАРУНКИ

тілося бути в центрі уваги, хоча б зрідка. Віра чекала Великодня і сподівалася, що отримає більше подарунків, ніж її менша сестра.

Мама зайшла до кімнати:

– Вірочко, скоро Великдень і ти отримаєш подарунки, але і Марійка не повинна залишитись без них. Я хочу, щоб ти допомогла мені вибрати сюрприз для твоєї сестри. Це буде гарна матерія. Вибереш ту, яка тобі найбільше сподобається.

Віра хоч і була незадоволена пропозицією матері, але пішла з нею наступного дня до крамниці. Їй відразу сподобалась голуба тканина з білими ромашками. Мама, помітивши це, запитала:

– Тобі подобається?

– Ні, – відказала донька, – краще подаруймо Марійці ось цю сіру з жовтими плямами. Вона, гадаю, найгарніша.

Мати погодилась.

Увечері Віра думала над тим, що її заздрість, напевне, схожа на ту сіро-жовту тканину. В ній боролися почуття сорому за вчинене і почуття заздрості до сестри.

Ось і настав Великдень. Мама закликала доньок, щоб вони отримали святкові подарунки. Вірі вона вручила... сіру тканину з жовтими плямами, а Марійці – голубу з білими ромашками.

У Віри на очах виступили сльози. Вона вигукнула зі здивуванням і розпачем:

– Мамо, але ж ми цю тканину вибрали для Марійки!

Мама усміхнулась і сказала:

– Я погано розуміюся на ваших смаках. І випадок з тканиною переконав мене в цьому. Я ніколи не подумала б, що тобі сподобається сіро-жовта. Вірочко, а чому ти плачеш?

Марійка здивувалася не менше.

– Послухай, Віро, – сказала вона, – мені мама теж сказала, щоб я вибрала тканину для тебе. І я вибрала цю голубу з білими квітами. Мамо, вона здається ще гарнішою, ніж була в крамниці. Я навіть і не думала, що вона може бути для мене... Вірочко, припини плакати... Може, тобі ця тканина подобається більше? Якщо хочеш, якщо ти хочеш... то обміняймося.

Марійка обгорнула гарну матерію навколо Віри:

– Ти чарівна в цій тканині, Віро!

– Але... але інша тканина, сіра... – нерішуче сказала старша сестра.

Марійка відповіла, що на сірій є гарні сонячні зайчики і вона візьме її собі.

Тоді Віра сказала:

– Дякую, Марійко, я не хочу мінятися. З моєї тканини мама поше мені плаття і я буду його носити. Воно мені буде про дещо нагадувати. Правда, мамо?

Мама усміхнулась їй, обіймаючи, привітала доньок:

– Христос воскрес!

– Воістину воскрес! – відповіли дівчата.

Отож, не зич ближньому того, чого собі не бажаєш.

ПЕТРУСЕВА ПИСАНКА

Наближався Великдень. Петрусь прибіг зі сльозами і каже:

– Мамо, я хотів би навчитись робити писанки!

– Добре, – відповіла мама, – увечері подивисься, як я роблю, і собі спробуєш.

Нетерпляче чекав Петрусь вечора. Мати поставила на стіл горнята з різними фарбами, а на великий горщик, повний жаринок, – горнятко з розтопленим воском.

В окремому горщику лежало кільканад-

цять чистих біленьких яєчок, накритих теплою вовняною хусткою.

Мати взяла в руки паточок-писальце, вмочила його у віск і почала малювати на яйці різні узорці. Коли малюнок був готовий, поклатала те яйце у горня з жовтою фарбою.

– А нащо ви, мамо, кладете яйце в жовту фарбу? – спитав Петрусь. – Воно ж усе буде жовте!

– Ні, побачиш потім, що не буде, – ска-

зала мати і взяла друге біле яєчко та почала на нім малювати воском. Довго прийшлося Петрусеві ждати. Коли помалювали всі яєчка, мати вийняла з жовтої фарби перше і почала знов малювати на ньому різні узорці воском. Потім опустила його в помаранчеву фарбу, що Петруся ще більше здивувало.

– Та помаранчева фарба замаже жовту й усі ті узорці!

– Ні, не замаже, – відповіла мати.

Вона далі малювала та все опускала яєчка в іншу фарбу, а потім і каже:

– Тепер дивися, Петрику, як з цього червоного яєчка, що подібне до звичайної крашанки, зараз зробиться писанка.

Мати поклатала яйце в бляшане горнятко й пригріла його добре над вугіллям. Петрусь побачив, що ті воскові ниточки-візерунки почали плавитись і спливати, а з-під них стали виступати різні кольорові узорці писанки. Мати обтерла віск шматинкою, просушила яєчко й Петрусь побачив прегарну писанку: на червоному тлі виступали різні рисунки в різних кольорах.

– Ага! – скрикнув Петрусь. – Тепер розумію! Віск не допускає фарби. Білими вийшли ті лінійки, які порисовано на білім ще яєчку. А якби ми тепер порисували воском на червоній фарбі й замочили писанку в

чорну, то писанка мала б чорну основу, а останні лінійки були б червоні.

– Так, ти зрозумів, – відповіла мати. – Тепер візьми яйце і спробуй зробити писанку.

Петрусь зробив. Правда, не була вона в нього така гарна, як у матері. По хвилині Петрусь усміхався до свого витвору.

– Не просто й не легко зробити писанку. Треба ще вміти й добру фарбу зготовити з усякого зілля і кори, – сказала мама.

...Петрусеві снилися тієї ночі тисячі прегарних писанок. Він не міг ними налюбуватися. Спав довго, й коли збудився, то побачив, що мати вже виробила багато свіжих писанок, ще краших, як учора.

У ВІЛЬНУ ХВИЛИНУ

Дайте правильні відповіді на запитання і складіть слово із позначених літер. Зробивши це, дізнаєтесь, що є «ключем до Неба».

1. У яке місто Ісус Христос прийшов справляти Пасху?

	7				3	2	
--	---	--	--	--	---	---	--

2. Що викрикували люди, коли Христос в'їжджав до Єрусалима?

	5					
--	---	--	--	--	--	--

3. Ім'я Богородиці.

1					9
---	--	--	--	--	---

4. Назва тварини, на якій Спаситель в'їхав у Єрусалим.

4		6	
---	--	---	--

5. Після таємної вечері Ісус пішов молитись у Гефсиманський ...

		8
--	--	---

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Час на спів уже наспів

* * *

Співає жайворон з небес:
«Христос воскрес! Христос воскрес!»
У небо дзвін гуде з села:
«Христос Воскрес! Йому хвала!»

В проміннях – сонячна блакить.
Христос воскрес! Його хвалить!
Журчить струмочка передзвін:
«Христос воскрес! Господній Син!»

Радіють діти у вінках:
«Христос воскрес, на Небесах!»
І вся земля, мов той вінок
З чудесних трав, дітей, квіток.

І в серці – радість через край,
Воскресли поле, річка, гай
І лине пісня до Небес:
«Христос воскрес! Христос воскрес!»

* * *

Усе радіє,
Сміється сонечко з небес,
Прозора річечка леліє.
Христос воскрес! Христос воскрес!

Пташки співають в полі, в лісі,
І дзвонить дзвін аж до небес,
Де білі хмарки розпливлися:
«Христос воскрес! Христос воскрес!»

АЗИ ПРАВОСЛАВ'Я

СПАСІННЯ – У ЦЕРКВІ

«Де двоє або троє зберуться в ім'я Моє, – там і Я посеред них» (Мф. 18:20)

Єднання з Христом необхідне для нашого спасіння. Про це чітко говорить Ісус Христос у притчі про виноград: «Я – виноград, а ви – галуззя. Хто не буде перебувати в Мені, той буде відкинута геть. Без Мене робити нічого не зможете». Отож, хто віддаляється від Церкви, а отже від Господа, той позбавляє себе спасаючої благодаті Божої. Тільки будучи членами Божественної установи, можна мати живу віру, звершувати подвиги християнського життя. Святі отці та вчителі Церкви завжди закликали християн цінувати свою належність до неї і ніколи не віддалятися від неї.

За словами св. Кипріяна Карфагенського, той, хто лише Церкву, позбавляє себе нагороди Христової. Той, кому Церква не мати, тому й Бог не Отець. Як ніхто з тих, хто перебував поза ковчегом Ноя, не врятувався від потопа, так ніхто не врятується поза Церквою. Бо сама думка про таке є гордіня.

Згідно з християнським ученням, усі люди між собою – бра-

ти і сестри, як тісно, так і духовно. Сам Христос, даючи приклад молитви, подав її як молитву спільну. Починається вона словами «Отче наш», а не мій. Справжнім християнином є той, хто живе повноцінним життям церковної спільноти, регулярно відвідує Богослужіння (адже Літургія – це *спільне служіння*), дбає про благоустрій храму, жертвує, навчається Христової науки та навчає інших. Бо Ісус запевняє: «Кожен, хто сам так робить та інших навчає, великим у Царстві Божому назветься». Звідси маємо обов'язок не лише самим належати до Христової Церкви, а й інших залучати. Зокрема, батьки своїх дітей.

Церква по-материнськи може втішити нас. Не потрібно соромитись прийти до неї зі своїми печалями і негараздами. У ній слізьми можна змити свої гріхи. Церква – це Божо школа, яка навчає нас чесного життя, виховує нас повноцінними людьми. Саме Церква відновлює в нас образ і подобу Богу. Як без сонця не виростає рослина, так без світла Христової науки не зростає людина. Церква це й школа національного виховання, яка навчає бути справжніми грома-

дянами своєї держави і вірними дітьми своєї нації.

У церковній спільноті полум'я віри одних запалює інших. Є люди, котрі відмежовуються від Церкви через гріховність окремих її членів. Зокрема, кажуть: «Як туди йти? Там таке твориться!» Перш за все треба пам'ятати, що гріхи людські аж ніяк не зменшують святості Церкви. По-друге, не слід самим осуджувати інших. У молитві св. Єфрема Сирина сказано: «О Господи, дай мені бачити гріхи мої, а не осуджувати ближнього».

У храмі завжди можна знайти місце, де ніхто не заважатиме молитись. А тиснява хіба що на великі свята не повинна бути причиною не ходити на Богослужіння. Наш народ переживає час духовного занепаду. В минулому влада відокремила Церкву від держави. У безбожності виростає покоління українців. А тепер кажуть: «Ми не навчені ходити до церкви, нічого не знаємо, нічого не розуміємо. А можливо, причина в небажанні пізнання? Двері Церкви відчинені для всіх. Апостол Павло говорить: «Бог хоче, щоб усі спаслися та прийшли до пізнання правди». Тільки прихід має бути добровільним, сповненим любові».

Священик Віктор ЛІПЧИК, настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Хорохорин Луцького районного деканату. Світлина Юрія РИЧУКА

ОФІЦІЙНО

Протоієрея Михайла Онищука призначено настоятелем парафії Холмської ікони Божої Матері в Луцьку (указ № 23 від 11 березня 2009 р.).

Священника Романа Федчака призначено настоятелем Успенської парафії в с. Сокіл Рожищенського дек. (указ № 28 від 6 квітня 2009 р.).

Вдячні душпастирю

У нашому селі діє Свято-Михайлівський храм. Настоятель – протоієрей Володимир Дрозд. Ось уже 8 років він служить у нас на парафії, здобув авторитет і повагу. Доброта, любов до ближнього – ці ідеали завжди присутні в проповіді священника. Сам живе за християнськими чеснотами і людей цього навчає. Завжди щиро підтримує у горі й розділяє радісні події у житті односельчан.

Люди дуже вдячні о. Володимирі за підтримку в ремонті храму, який є пам'яткою архітектури кінця XIX ст. Замінено старі дерев'яні куполи на нові – позолочені, частину церковного подвір'я викладено бруківкою, оновлено під'їзд.

Вірні в усьому підтримують свого наставника. Ми щиро молимо Господа і Діву Марію про щедру долю для о. Володимира на багатьох літах!

Парафіяни с. Промінь (Піланів) Луцького районного деканату

ВІТАННЯ

Нагороди

Нагороджено кмилавкою: 10 березня – настоятеля парафії Святого Миколая Чудотворця в с. Лахвичі Любешівського дек. **священника Олега Куліша**, настоятеля парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. В'язівно та Апостолів Петра й Павла в с. Проходи Любешівського дек. **священника Миколу Сегета**; 16 березня – клірика парафії Святого Миколая Чудотворця в Камені-Каширському **священника Миколу Козаченка**, настоятеля парафії Воздвиження Хреста Господнього в с. Нові Кошари і Святої Трійці в с. Уховець Ковельського райдек. **священника Андрія Нижника**; 17 березня – клірика парафії Архистратига Михаїла в Нововолинську **священника Олексія Гольчука**, настоятеля і клірика парафії Покрови Пресвятої Богородиці у Нововолинську **священників Ігоря Фесину й Ореста Піджарка**; 18 березня – настоятеля парафії Святої Трійці в с. Бермишів й Архистратига Михаїла в с. Кремиш Локачинського дек. **священника Ярослава Новицького**; настоятеля парафії Воздвиження Хреста Господнього в с. Коршів Луцького райдек. та клірика храму Різдва Пресвятої Богородиці в Рожищі **священника Олега Походзея**.

Ювілеї

Храму Великомученика Юрія Переможця в с. Дубова Ковельського райдек. 6 травня – 15 років від освячення;
храму Вознесіння Господнього в с. Оздів Луцького райдек. – 15 років від освячення місця під будівництво;

храму Вознесіння Господнього в с. Рокині Луцького райдек. – 10 років від освячення;

священнику Сергієві Круку, настоятелю парафії Апостолів Петра й Павла в с. Жабче Горохівського дек., 2 травня – 10 років священничого служіння;

священнику Мар'янові Березі, настоятелю парафії Великомученика Димитрія Солунського в с. Жорнище Ківерцького дек., 6 травня – 10 років священничого служіння;

протоієрею Тарасові Шередьку, настоятелю парафії Архистратига Михаїла в сс. Ловище й Новий Двір Турійського дек., 16 травня – 10 років священничого служіння;

священнику Володимирові Курчину, настоятелю парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Скригове Горохівського дек., 16 травня – 5 років священничого служіння;

священнику Іванові Оринчуку, настоятелю парафії Апостола Іоана Богослова в с. Будиче й Святого Миколая Чудотворця в с. Колодяжне Ковельського райдек., 18 травня – 30 років;

священнику Іванові Багану, настоятелю парафії Введення Пресвятої Богородиці в с. Березовичі Володимирського райдек., 20 травня – 30 років;

протоієрею Миколі Лазуці, настоятелю парафії Успіння Пресвятої Богородиці в Луцьку, 21 травня – 35 років;

протоієрею Тарасові Стефурі, настоятелю парафії Святого Василя Великого у Володимирі, 22 травня – 20 років священничого служіння;

протоієрею Миколі Гнідцю, настоятелю парафії Пре-

ображення Господнього в с. Рогожани й Покрови Пресвятої Богородиці в с. Фалемичі Володимирського райдек., 22 травня – 10 років священничого служіння;

священнику Миколі Сегету, настоятелю парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. В'язівно й Апостолів Петра й Павла в с. Проходи Любешівського дек., 24 травня – 25 років;

протоієрею Іванові Засєдку, настоятелю парафії Апостолів Петра й Павла в с. Високі Цевеличі Локачинського дек., 28 травня – 40 років;

протоієрею Любомирові Чеховичу, настоятелю парафії Преподобного Симеона Столпника в с. Облупи Ковельського райдек., 28 травня – 15 років священничого служіння;

протоієрею Михайлові Нідзельському, настоятелю парафії Архистратига Михаїла в Нововолинську, 30 травня – 10 років священничого служіння;

протоієрею Максимові Чинці, настоятелю парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Привітне Локачинського дек., 30 травня – 10 років священничого служіння;

Раїсі Дунай, кухарці духовної консисторії, 21 травня – особливий день народження.

Щиросердечно вітаємо священнослужителів і сестру Раїсу. Божого благословення на багатьох літах, рясної Господньої благодаті, міцного духовного й тілесного здоров'я та всіляких гараздів!

ОГОЛОШЕННЯ

• Якщо Ви бажаєте отримати відповіді на запитання, практичні поради з християнського життя, почути змістовне тлумачення Біблії, – запрошуємо в нижній храм кафедрального собору Святої Трійці на **духовні заняття священника Андрія Ротченкова**. Початок о 15 годині щонеділі.

• У Луцьку, по просп. Волі, 2, працює **епархіяльний оптово-роздрібний склад-магазин**. Тут можна придбати всю церковну утвар, ікони, священничий одяг, богослужбову та іншу духовну літературу тощо. Магазин працює в понеділок–п'ятницю з 10 до 18 год., в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва з 13 до 14-ї. За довідками звертатися до Богдана Тишкевича, тел. (066) 217-25-58.

• Виконуємо **реставрацію та розпис** храмів, а також реставрацію, позолоту, посріблення євхаристійних наборів: чаш, дискосів, лжиць та іншого церковного начиння. Тел. (050) 660-53-19.

ПАЛОМНИЦТВА

10 травня – до Маняви (Івано-Франківська обл.): Скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа – джерело Святого Духа. Зголошуватися до 8 травня. Виїзд 9 травня о 23.30. Повернення – 10 травня о 22.00. Вартість поїздки 100 грн.

13 травня – до почаївських святинь, Літургія за участю архієпископа Михаїла на

Божій горі. Зголошуватися до 12 травня. Виїзд о 6.30 від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 50 грн.

24 травня – до святинь Києва: Печерська лавра – Введенський монастир – Видубицький монастир – Іонівський монастир – Михайлівський Золотоверхий монастир – Володимирський собор (Патріарша Служба).

Зголошуватись до 21 травня. Виїзд 23 травня о 23.30. Повернення – 24 травня о 23.30. Вартість поїздки 150 грн.

30 травня – до почаївських святинь: Почаївська лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни. Зголошуватися до 29 травня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 50 грн.

Виїзд на всі проці – від Свято-Троїцького собору в Луцьку.

Планується паломництво до святинь Грузії.

Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькій службі епархії (головна координаторка Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

**ВОЛИНСЬКІ
ЕПАРХІАЛЬНІ
ВІДОМОСТІ**

Свідчення про державну реєстрацію:

ВЛ №219 від 03.08.2004 р.

Віддруковано в МП «Зоря»

м. Луцьк, просп. Волі, 2, тел.: 8 (03322) 4-60-38

Наклад 4000 пр. Ціна за домовленістю.

Зам. № 189 від 14.04.2009 р.

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Часопис Волинської єпархії Київського Патріархату

Передплатний індекс 91241

Засновник і видавець –

Управління Волинської єпархії Української

Православної Церкви Київського Патріархату.

www.pravoslavja.lutsk.ua

Адреса редакції: 43025 м. Луцьк,

Градний узвіз, 1. Тел./факс: (0332) 72-21-82

pres-sluzhba@ukr.net

Головний редактор Андрій ГНАТЮК

Редакція:

протоієрей Віталій СОБКО (заст. головного редактора), **ієромонах Константин (Марченко)**, **священик Андрій РОТЧЕНКОВ** (редактор дитячої сторінки), **Віктор ГРЕБЕНЮК** (літературний редактор і коректор), **Олександр БІЛЬЧУК** (верстка, ТЗОВ «ІНІЦІАЛ»), **Галина МЕЛЬНИК** (набір).

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів публікацій, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.